

MTÜ Inimeselt Inimesele Käo Põhikool

ARENGUKAVA

2018-2024

Kinnitatud 17.09.2018a

MTÜ Inimeselt Inimesele juhatuse liikme

käskkirjaga nr 1.1-2/10

Kontaktisik: Jane Langemets
MTÜ Inimeselt Inimesele
juhatuse liige
Tel. +372 677 3495
jane@kaokeskus.ee

Tallinn 2018

Käo Põhikooli põhitegevuse iseloomustus

Käo Põhikool on MTÜ Inimeselt Inimesele loodud eraomanduses kool **erituge vajavatele hariduslike erivajadustega õpilastele**. MTÜ Inimeselt Inimesele Käo Põhikooli (edaspidi kool) tegutseb alates 1.09.2011, koolil on Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt 20.05.2013 välja antud tähtajatu koolitusluba nr 7017HTM.

Õppetöö toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel toimetuleku- või hooldusõppe õppekava järgi. Toimetuleku õppekavas on välja toodud õppeained, hooldusõppe õppekavas arenguvaldkonnad. Kõigile õpilastele koostatakse individuaalne õppekava. Õpe meie koolis on kohandatud kogu õppekava ulatuses, rakendades tervikõppe tööviisi. Tervikõppes lõimuvad omavahel erinevad õppeained või arenguvaldkonnad. Tervikõppe puhul hõlmatakse õppe sisu ühtsesse tervikusse, mida nimetatakse õpitervikuks. Ainete vahelised või arenguvaldkondade vahelised piirid tervikõppes praktiliselt puuduvad. Tervikõppe abil saavutatakse erinevate eluliste (terviklike) kogemuste saamise võimalus. Õppetegevuse läbiviimisel lähtutakse õpilase reaalsest tegevusvõimest ja arengupotentsiaalst.

- **Toimetulekuõppe** põhiülesanne on toetada **mõõduka intellektipuudega** õpilase arengut ning tema kujunemist Eesti kodanikuks, kes tuleb eluga toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd ja teab oma kuulumisest oma rahva ja Eesti kodanike hulka.
- **Hooldusõppe** põhiülesanne on **sügava ja raske intellektipuudega** lapsel olemasolevate funktsioonide ja oskuste säilitamine ja arendamine, et tagada harjumuspäras keskkonnas tema potentsiaalile vastav järjest iseseisvam toimimine.
- **Erituge** rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti- või meelepuudest või liitpuudest vajab: puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga; osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.

Käo Põhikooli missioon

Luaa igale õpilasele parimad võimalikud tingimused isiksuse terviklikuks arenguks, koolikohustuse täitmiseks ja kvaliteetse ning võimetekohase põhihariduse omandamiseks.

Käo Põhikooli visioon

Oleme kaasaegne, humanistlikel väärtustel põhinev, avatud ja sotsiaalsete partneritega tulemuslikku koostööd tegev kool iga õppija arengu toetamiseks.

Käo Põhikooli põhiväärtused

- **Tervikõppe rakendamine õppe- ja kasvatustegevustes** – arvestame iga õpilase individuaalsust, orienteerume iga õpilase isiksuse terviklikule arengule. Terviklikkuse visiooni kannab õppekava, selle järgimisse on kaasatud õpetajad, tugivõrgustiku spetsialistid ja lapsevanemad.
- **Väärikas kohtlemine ja üksteise väärtustamine** – hoolime õpilasest ja austame teda. Väärtustame meie ühist tööd, tunnustame ning toetame üksteist.
- **Koostöö, avatus ja kaasamine** – väärtustame võrdsusel põhinevat suhtlemist ja ühistegevust erinevate koostööpartnerite vahel. Tähtsal kohal on kooli ja kodu sünergia, avatus ja koostöö sotsiaalhoolekandeteenuste korraldajatega ning rehabilitatsioonimeeskonnaga. Koostöö põhineb vastastikustel kokkulepetel ning hoolimisel ja usaldusel.
- **Professionaalsus** – personal on kvalifitseeritud, kompetentne, tööle pühendunud ja vastutust võttev.
- **Innovaatilisus** – oleme avatud arengule ja vastuvõtlikud uutele ideedele ning nende rakendamisele.

Käo Põhikooli arengu põhisuunad ja eesmärgid

Lähtuvalt sisehindamise käigus läbiviidud analüüsist, on kooli olulisemad arengu põhisuunad, millele lähiaastatel keskendutakse:

- Käo Põhikooli ja Käo Tugikeskuse koostöömudeli toimimine;
- läbi kool-kodu-keskuse koostöö õpilaste arengu toetamine;
- jätkusuutlikult areneva ja koostööle avatud koolitegevuse tagamine;
- personali pädevuse toetamine.

Käo Põhikooli missiooni, visiooni ja põhisuundade elluviimiseks oleme kavandanud neli prioriteetset arengu eesmärki:

1. **Kooli tegutsemise võtmetingimus on toimiv ja võimestav koostöömudel Käo Tugikeskusega.** Taotluseks on hoida ja panustada kooli ning tugikeskuse töötajate vahelisse igapäevasesse koostöösse - kõik töötajad tegutsevad ühtsete põhimõtetest ja eesmärkidest lähtudes. Õpilastele on loodud võimalused saada nii kvaliteetset põhiharidust kui vajaduspõhiseid sotsiaalteenuseid lõimitult (so rakendatakse erituge).
2. **Koolis on läbimõeldud ja tulemuslik kool-kodu-keskuse koostöömudel lapse arengu toetamiseks.** Taotluseks on koolikultuur, mis tagab kõigi osapoolte kaasatuse ja osalemise. Oma tegevuses lähtutakse õpilaste õiguste ja individuaalsete arenguvajaduste ning võrdväärse osaluse väärtustamisest.

3. **Kool loob ja annab oma tegevusega lisaväärtust oma koostööpartneritele.** Kool osaleb nii Eesti sisestes kui rahvusvahelistes projektides, mis loovad koolile ja õpilastele täiendavaid arenguvõimalusi. Kool panustab oma tegevusega raske ja sügava intellektipuudega õpilaste kvaliteetse põhihariduse valdkonna arendamisse. Kool panustab jätkuvalt võimestava kooli väärtustest lähtuva õpikeskkonna tagamisse koostöös Käo Tugikeskusega.
4. **Kool loob tingimused oma personali professionaalseks kasvuks nii Eesti- kui välisriikide kogemustest õppimise ja täiendkoolituste kaudu.** Kool panustab jätkuvalt oma töötajate toetamisse ning loob tingimused personali tööalaseks arenguks. Koolis töötavad uuendusmeelsed ja pädevad töötajad, kellel on selge arusaam koolis rakendatavast tervikõppe meetodist ja toetavast õpikeskkonnast.

Tööjõu kirjeldus, kaasnevad riskid ja nende vältimine

Kooli töötajad on pädevad, koostööle avatud, loovad ja uuendusmeelsed ning lähtuvad oma igapäevatoos kooli arengukavas sõnastatud väärtustest. Töötajatel on selge arusaam koolis rakendatavast tervikõppe meetodist ja toetavast õpikeskkonnast. Õpetajate värbamine toimub läbi avaliku konkursi lähtudes kehtestatud kvalifikatsiooninõuetest. Kooli töötajate koosseisu planeerimisel lähtutakse õpilaste arvust ja vajadustest ning kooli eelarve võimalustest.

Kaasnevad riskid: kvalifikatsioonile vastava ja spetsiifilise ettevalmistusega õpetajate puudus (so töötamine raske ja sügava intellektipuudega lastega), tugispetsialistide vähesus (logopeed, eripedagoog, füsioterapeut jne), vaimselt pingeline töö, kõrge läbipõlemise risk.

Riskide vältimise võimalused: tasemehariduse omandamise ja täiendkoolitustel osalemise võimaldamine, sisekoolituste korraldamine, supervisioonikohtumiste võimaldamine, koostöö valdkonna spetsialiste koolitavate õppeasutustega, eripedagoogika jt erialade üliõpilastele praktikantide töösse kaasamine. Vähemalt kord õppeaastas töötajatega koostöövestluste läbiviimine eesmärgiga vahendada vastastikuseid ootuseid, anda tagasisidet ja tunnustada. Töötajate professionaalse arengu toetamiseks toimub eneseanalüüsivormi täitmine õppeaasta jooksul, kus õpetaja sõnastab käesoleva õppeaasta tööeesmärgid ja fookuse.

Riskide vältimiseks toimub ka kooli sotsiaalse sidususe tugevdamine läbi tegevuste tutvustamise ning avatuse kõigile huvigruppidele ja koostööpartneritele. Korraldatakse avatud uste päevi ja lahtiseid tunde, osaletakse erinevates koostööprojektides.

Kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad tervisealastes küsimustes

Tulenevalt sotsiaalministri 13. augusti 2010a määrusest nr 45 Koolitervishoiuteenust osutava õe tegevused ning nõuded õe tegevuste ajale, mahule, kättesaadavusele ja asukohale § 2 lõike

2 punktist 7 on seatud järgmised kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad tervisealastes küsimustes:

1. juhtumipõhine lähenemine meeskonnatöona õpilaste tervisealastes küsimustes;
2. koostöö erinevate valdkondade spetsialistidega tervisealastes küsimustes;
3. õpilaste raviskeemide järgimise jälgimine, juhtumipõhine lähenemine;
4. õpilaste füüsilise aktiivsuse toetamine, abivahendite sovitamine ning kohandamine koostöös füsioterapeudiga, keskuse tegevusjuhendajatega, taastusraviasutustega;
5. õpilaste toitlustamise korraldamise kohta vajadusel ettepanekud ja soovitused kooli pidajale;
6. keskkonna kohandamine ja parendamine lähtuvalt õpilaste erivajadusest (turvalisus, ligipääsetavus);
7. tervisekaitse nõuetele vastavuse jälgimine (sh nakkushaiguste profülaktika);
8. töötajate juhendamine õpilaste tervisealastes küsimustes.

Arengukava elluviimiseks vajalike rahaliste vahendite kavandamine

Arengukava on koostatud eeldusel, et kõik tegevused oleksid teostatavad ning tulemused saavutatavad riigieelarveliste vahenditega. Arengukava elluviimiseks vajalike rahaliste vahendite kavandamine toimub kooli eelarves igal kalendriaastal eelarve koostamise käigus tulenevalt kooli üldtööplaanist ning riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingust Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

Kool tegutseb ilma õppemaksuta. Koolil on missiooni elluviimiseks olemas vajalikud eelarvelised ressursid. Käo Põhikooli finantseeritakse:

1. riigieelarvevahenditest (riigieelarvelise toetuse kasutamise leping);
2. projektide kaudu saadud finantsidest;
3. vabatahtlikest annetustest ja sponsortoetustest.

Õpi- ja töökeskkonna tagamine ning jätkusuutlik arendamine toimub koostöös Käo Tugikeskusega koostöökokkuleppe alusel. Kooli materiaaltehniline baas loob õpilastele sobiva arengu- ja kasvukeskkonna ning personalile hea töökeskkonna, mis on: ergonomiline, kaasaegne, turvaline, esteetiline, infotehnoloogia arenguga kaasas käiv ja terviseedendamisele orienteeritud.

Arengukava koostamise lähtekohad

Käo Põhikooli arengukava koostamisel on lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõikest 1, millest tulenevalt määratakse arengukavas kooli eesmärgid ja põhisuunad, et tagada kooli tulemuslik toimimine ja jätkusuutlik areng. Käo Põhikooli arengukava on koostatud kuni aastani 2024.

Käo Põhikooli arengu eesmärkide ja põhisuundade määratlemisel oleme lähtunud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses seatud ülesannetest, riiklike õppekavade eesmärkidest ning Tallinna linna arengukavast 2014-2020. Arengukava eesmärkide ja põhisuundade määratlemisel oleme arvestanud ka järgmiste strateegiliste dokumentidega:

- „Eesti elukestva õppe strateegia 2020“ (ja selle rakendamiseks koostatud Koolivõrgu programm 2018-2021);
- Eesti säästva arengu riiklik strateegia „Säästev Eesti 21“;
- Vabariigi Valitsuse poolt 27.04.2017 kinnitatud konkurentsivõime kava „Eesti 2020“. Kava üks neljast valdkonnast on haritud rahvas ja sidus ühiskond (hariduse kvaliteet ja kättesaadavus);
- Euroopa Komisjoni dokument „Avatud haridusruum: innovaatilised õpetamis- ja õppimismeetodid kõigi jaoks uue tehnoloogia ja avatud õppematerjalide kaudu“ (välja antud 25.03.2014).

Arengukava uuendamine

Arengukava elluviimiseks kavandatakse iga õppeaasta alguseks arengukava rakendusplaan kooli üldtööplaanis. Õppeaasta lõpus analüüstitakse sisehindamise käigus hetkeolukorda ning arengukava elluviimise tulemusi. Analüüsi tulemused arutatakse läbi kooli õppenõukogus ning õppenõukogu esitab vajadusel ettepanekud kooli pidajale arengukava uuendamiseks.

Seletuskiri Käo Põhikooli arengukava juurde

Arengukava koostamise lähtekohad

Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõikest 1 on Käo Põhikooli arengukavas määratud kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad aastani 2024, et tagada kooli toimimine ja jätkusuutlik areng.

Arengukava on koostatud nii, et see seaks kooli tegevusele eesmärgid ja põhisuunad, mis tagaksid jätkusuutliku tasakaalustatud arengu, aitaksid tulla toime kooli ees seisvate arengu eesmärkide ja muutustega. Arengukava eesmärgid ja põhisuunad peavad tagama kooli toimimise ja kvaliteedi õppe- ning kasvatustegevuses, mida koolilt eeldatakse.

Arengukava eesmärkide ja põhisuundade kirjeldamisel on lähtutud sisehindamise tulemustest, millest selgusid kooli parendusvaldkonnad. Sisehindamisel analüüsiti kooli õppe- ja kasvatustegevust ning juhtimist ja hinnati nende tulemuslikkust. Sisehindamisel lähtuti Käo Põhikooli sisehindamise korrast.

Arengukava on aluseks Käo Põhikooli üldtööplaani koostamiseks, milles esitatakse arengukavas olevate eesmärkide ja põhisuundade realiseerumine valdkondadena.

Üldtööplaanis kavandatakse üheks õppeaastaks detailsemad valdkondade tegevused, sõnastatakse mõõdetavad tulemused, esitatakse tegevuste tähtajad ja tegevuste saavutamise eest vastutavad isikud.

Arengukava loob visiooni sellest, kuhu tahame oma arengus pürgida. Arengukava väljendab seda, millisena näeme kooli tulevikus ning milliseid eesmärke soovime saavutada selleks, et tagada toimiv õppe- ja kasvatusprotsess.

Arengukava koostamise protsess

Arengukava koostamisse olid kaasatud kõik osapooled, kes arengukava elluviimise eest vastutavad.

6.03.2017a toimunud kooli nõukogu koosolekul tutvustati Käo Põhikooli arengukava muutmise algatamise põhjuseid. Käo Põhikooli direktor koostas kehtiva arengukava täitmise ülevaate lähtudes eelnevate õppeaastate (2012/13õa – 2015/16õa) õppe- ja kasvatustegevuse kokkuvõtetest ning tutvustas seda kooli nõukogule.

21.03.2017a toimus arengukava muutmise algatamise tutvustamine Käo Põhikooli ja Käo Tugikeskuse töötajatele. Töötajate poolt esitatud ettepanekuid on arvestatud arengukava põhisuundade ja eesmärkide sõnastamisel.

Arengukava koostamisele eelnes sisehindamine, mille kaudu selgusid kooli tegevuse eesmärgid ja põhisuunad. Sisehindamise osana toimusid lapsevanemate tagasiside küsitlused (2015a ja 2017a kevad) ja personali rahulolu küsitlused (2015a ja 2017a kevad).

Arengukava sisulisele koostamisele järgnes arengukava vormistamine ja esitlemine arvamuse avaldamiseks (sh parendusettepanekute tegemine) kooli õppenõukogule 10.05.2018 ja kooli nõukogule 21.05.2018.

Arutelud arengukava teemal tagasid avatud diskussiooni kooli tuleviku visioonist ja sarnase arusaama kavandatavatest arengusuundadest. Arengukava koostamise etapis analüüsisiti eelmise perioodi arengukava eesmäärke, kooli tänast olukorda tuginedes sisehindamisele ja sõnastati eesmärgid ning põhisuunad järgnevateks aastateks.

Arengukava koostamise aluseks olev lähenemisviis

Arengukavas sõnastatud eesmärkide täitmine koolis põhineb protsessikesksel lähenemisel ning *Planeeri- Tee- Kontrolli- Parenda* meetodikal. Planeerimine kajastub arengukavas, tegemine üldtööplaanis, kontrollimine õppeaasta analüütilises kokkuvõttes, parendamine sisehindamises. Sisehindamine on omakorda üheks sisendiks arengukavale. Käesolev arengukava on üks osa protsessikesksest lähenemisviisist ja *Planeeri- Tee- Kontrolli- Parenda* meetodikast.

Valitud *Planeeri- Tee- Kontrolli- Parenda* meetodika võimaldab hinnata koolile seatud nõudmisi ja ootusi, planeerida tegevusi, eraldada asjakohaseid ressursse, ellu rakendada pideva parendamise tegevusi ning mõõta mõjususe määramise eesmärgil tulemusi. Nimetatud meetodika võimaldab jõuda põhjendatud otsusteni, mis on arengukavas väljendatud prioriteetsete arengusuundadena.

Kooli mõjutavad peamised tegurid lähiajal

Oluliseks väliskeskkonna teguriks, mis lähiaastatel mõjutab kooli tegevust on:

- hariduskorralduse ajakohastamine riiklikul ja kooli pidaja tasandil;
- „Eesti elukestva õppe strateegia 2020“ (ja selle rakendamiseks koostatud Koolivõrgu programm 2018-2021);
- muudatused KOV koolivõrgus.

Oluliseks sisekeskkonna teguriks, mis mõjutab kooli tegevust on:

- tööjõu liikuvus.
- Käo Tugikeskuse arengu eesmärgid (arengukava).

Eesmärkide ja põhisuundade saavutamise hindamine

Arengukavas püstitatud eesmärkide ja põhisuundade saavutamise hindamine toimub iga õppeaasta lõpus üldtööplaanis kavandatud tegevuste täitmise tulemuste põhjal. Tulemused vormistatakse õppeaasta kokkuvõttes ning arutatakse läbi kooli õppenõukogus.